

Groep 7/8 (PO)

Vrijheid begrijpen en verbeelden

STARTOPDRACHT — De keuze van Hugo (5–10 min)

De klas krijgt één situatie:

Je zit in de klas. Een klasgenoot maakt expres jouw spullen kapot. Jij reageert boos en slaat hem.

De docent komt erbij en zegt:

"Je krijgt straf. Tenzij je zegt dat het je spijt en dat jij fout zat."

Maar dat vind je eigenlijk niet eerlijk.

Wat doe je?

- Ik zeg dat het me spijt
- Ik blijf bij wat ik deed en accepteer de straf

Bespreek in de klas:

- Waarom koos je dit?
- Wat is belangrijker: vrijheid of eerlijk zijn?

Daarna pas: "Dit overkwam Hugo."

ALTERNATIEVE ACTIVERENDE START (5 min)

Werkvorm: klassikaal gesprek

Schrijf op het bord:

"Je zegt wat je denkt. En iedereen keert zich tegen je."

Vraag daarna:

- Wat gebeurt hier?
- Wie heeft er gelijk?
- Wat zou jij doen?

Laat 2–3 leerlingen reageren. Zorg dat je in gesprek gaat zonder te sturen. Laat de meningen naast elkaar bestaan.

Voorbeeld om te beginnen: 'Jij zegt dat ananas op pizza lekker is. En iedereen keert zich tegen je.' Trek daarna de lijn door naar maatschappelijke thema's en de link naar de geschiedenis.

VERWERKINGSOPDRACHT — De ontsnapping van vandaag (10–15 min)

Denk terug aan de voorstelling van Hugo de Groot. Kies één moment dat je is bijgebleven.

Bijvoorbeeld:

- Iemand die iets zegt wat niet mag
- Iemand die een moeilijke keuze maakt
- Iemand die moet kiezen tussen eerlijk zijn of problemen krijgen

Beantwoord daarna:

- Wat gebeurde er in dat moment?
- Wat moest die persoon kiezen?
- Wat zou jij doen in die situatie? Leg uit waarom.

Afsluiting

Maak de zin af: Vrijheid betekent voor mij...

Bespreek de antwoorden klassikaal.